

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrto leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Misli.

(Konec.)

11.
Kdor mnogo ti govori,
Še pameten, moder ni,
Kdor tehtno zine in malo,
Tak žanje povsodi mi hvalo.

12.
Čudo največe je pač to na sveti,
Da najboljšega nihče neče umeti

13.
Res, rože krasne so ti vse,
Pereč pa strup v mnogih je.

14.
Ne zasmehuj mi družih možgane,
Kdor druge bebi, sam tepec ostane.

15.
Nikar naj to tebe ne žali,
Da dobrega nihče ne hvali,
Saj od nekdanj že ljudje,
Vedno za slabim drvé.

16.
Kdor le upa na druge ljudi,
Nikdar si ne zida lastne peči.

17.
„Loterija — sleparija“, ti deje,
Vendar stavi skrivno le zasé.
Sreča i njega vedno slepi,
In slepe zmir ga številke tri,
Katere sen mu privablja v oči.

18.
Sè čini se dedov slavé,
Le puhle in prazne glavé.

19.
Kdor nabira z ljudstva kupe zlata,
Nosi naj mi pečat renegata!

20.
Ne morem, prijatelj, kakor sicer bi rad!
— Ej molči, dovolj mi (Vam?! Sapient sat!)

21.
Če sreča podala zaklad ti je mnog,
Nikar ne zametuj mi ljudstva nižine,
Če padeš, se mnogo več vidi marog,
In mnogo hujše imaš ti bolečine.

22.
Kdor nezvan se v plemstvo mi tré,
Vse mu v padci kaže rogé.

23.
Ljudje sedaj so zares taki na sveti,
Če prst obetaš mu, če roko imeti.

24.
Slabega grozda mi osa ne pika,
Tak že kliče skopuhov mi klika,
In tolaži vest si pekočo, srcé,
Češ, osasti vsi so na svetu ljudje.

25.
Kdor nima na pravem konci možgane,
Povsod na cedilu tak mi ostane.

26.
Če te trga v glavi,
Črev nikar ne zdravi,
Če uho te srbi,
Nikar meti očij.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Kadar se na svetu kakšen roman završi, kadar se dogodi kaj posebnega, veliko poneverjenje, nenavaden konkurz, ali sploh kaj jednacega, čuje se običajno vsklik: „Cherchez la femme!“ Iščite žensko, ki je temu romanu, temu zlodejstvu, temu dogodku kriva.

Čestokrat so zares Evine hčerke krive temu ali onemu dogodku in marsikateri grozni katastrofi, a ko bi hotel uprašati, kdo je kriv sedanjemu razkolu mej Slovenci na Kranjskem, bi izvestno ženskega imena ne smel imenovati. Ko bi pa stvar premišljal globeje, uveril bi se kmalu, da so vse drugi faktorji v tej zadevi uplivali.

Glavnih faktorjev, ki dandanes v obližji Šenklavške cerkve bijejo takt in delé luč in senco po svoje, ne treba obširneje omenjati. Naši čitatelji jih le predobro poznajo in hrepeneče želé, da bi jih milostiva usoda odnesla tjakaj, kjer poper raste. Faktorja druge vrste pa ni smeti prezirati. To pa je gospod kanonik Klun. Ta ima celo šolo za seboj. Jako naravno!

Kot navaden kapelanček začel se je „kruotiti“, stopil je v opozicijo proti uzornemu škofu Pogačarju. Sreča mu je bila mila in čim bolj se je repenčil, tem hitreje je lezel kvišku po človeške družbe lestvici. Ne da bi se bil kdaj posebno trudil, ne da bi imel kacih zaslug, združuje dandanes v svoji osebi celo vrsto služeb in odličnih mest. Gospod Klun ima sedaj kanonikat, Raubarjev beneficijat, je državni in deželni poslanec, ima torej toliko agend, da bi se lahko razdelile mej trojico ljudij. Na leto mu vse to nosi nad štiri tisoč goldinarjev, ne uštevši vsotice, ki si jih pridobi pri taroku. In pri vsem tem nema prav nič resnega dela, pač pa najugodnejše, popolnoma brezskrbno življenje. „Carpe diem“ mu je geslo. Kadar preneha državni zbor in se mora za nekaj časa odreči nasladam Dunajskim, krene jo v Ribnico na svoje posestvo, kjer se v idiličnem življenji po svoje zabava in veseli. Tjakaj zateka se posebno rad, kadar so kakšne volitve, pri katerih treba resnega dela.

Tako nenavadno prijetno življenje ne more biti brez upliva na stanovske njegove tovariše, ki so večinoma le neradi šli v semenišče. Vsak izmej njih si misli: Zakaj bi jaz tako ne poskusil, kakor je Klun. Zato vidimo, kako so se razni kapelani vrgli na politiko, s katero se bavijo s toliko marljivostjo in gorečnostjo, da jim čisto nedostaje ni časa ni veselja za dolžnosti svojega stanu. Klunova šola je že mnogobrojna, kakor nam pričajo razni dogodki, in čuditi se ni, da je, saj je vzgled

preveč mikaven in saj si dotičniki s političkim svojim rogoborenjem pridobivajo milostne poglede in posebno naklonjenost na pristojnem mestu.

Takšni so nagibi, ki uplivajo na naše političko življenje. Idealni neso, zato pa tudi v javnem življenji ni nič idealnega, zato se nam klerikalizem kaže z najodurnejše strani, zato so njegovi izrodki tako kvarni in pogubni in zato se nam še ni nadejati tako hitro ljubega miru, kajti gospodje ne ljubijo čiste vode, dobro vedoč, da se v kalni vodi najbolj ribari.

Moderni Apostata.

(Dolgočasna povest naše dobe, spisal Jean Veritable.)

II.

Pozabili smo že doskora, kako je bežala z osemindesetletnimi kostmi svojimi gospa Poreden pred pijanim Jurijem Kavko. Brumna dušica sklepala je majhni, precej škrbasti ustni, oči izražale so čudno zmes bojazni in studa. Brez sape priletela je domov, ozrla se skozi okno, junak ležal je zopet v cestnem blatu. Oko njegovo sililo je zopet na tla in skoro bi se ne mogla dvigniti tako visoko težka glava, ne, do okna gotovo ne. Brezizrazno zrlo je pred sé, dokler mu ni Morfej po težavnem teku zatisknil očij. Kako poétično! Premislite, Morfej zatiskne Juriju Kavki, največjemu pijancu našega trga, trudne oči. Zadel sem jo! Bojim se, da sem malo preveč zahteval od ošabnega poluboga.

Pripetilo se je tedaj, da pride po čudni naključbi osodini mimo njega davčni sluga. Ravno opotekal se ni, a pijan je bil toliko, da mu je bilo srce mehko, kakor presno surovo maslo. Videč reveža na mokri zemlji, pripogne se k njemu, glas mu je bil mehak, tresoč: „Vzdigni se bratec, vzdigni!“ Ko pa ta le ni hotel ali mogel, stegne močne roke, ga prime za pas in ga ponese v hišo. V svoji sobi ga ves premočen malo trdo položi na ne baš mehko klop. Pijan človek ima pa trde, neobčutne kosti, gotovo manj čuteče kot ušesi gospe Poreden. Oko njeno ga je videlo in tenko uho ga je slišalo in jezik se jej je odvezal v jezi in srdu: „Oj butec butasti (tako govorimo pri nas in tako govorila je ona) vse pijance mi privleče še v hišo“. Ali možu se danes ni vzbudila vest in trdosrčnost mu ni zaklepala prostornih prsij.

„Revež je, revež, krščanska ljubezen . . .“ dalje ni mogel. „Ti me ne boš učil krščanske ljubezni, ki piješ mej mašo ali pa dremaš mej sveto pridigo! Govor je tudi njej zastal. „No, le brečaj, pa brečaj, a tisto ti povem, mene ne in pa tega tudi ne, drugače lahko v zid, na tla, samo glej, da ne prebiješ česa.“

Vedela je, da ne bi bilo dobro, prepirati se na dalje z možem. Udala se je v božjo voljo in potisnila pijanca k gorki peči. Vi ne poznate moči, ne dobrodejne, silne moči gorke peči na pijan želodec in revica je tudi ni poznala. Čedna, umita in zdrgnena klop, kako te je škoda!

Prepozno, zavalil se je na tla, fait accompli — klopi ni bilo več pomoči. Pridna gospodinja obrisala je klop, njega pa pustila ležati na tleh. Pri oknu stala je lepa Milka, z gnusom zroč na pijano revše, v nezavesti ležeče pred njo.

Po odhodu stričevem začela je i ona zabavljati na mučenika vinskih močij. Odločno jej je to prepovedala gospa Poreden. Uzroki temu nepristopni so nam do sedaj. Spodila jo je, svojo nečakinjo, iz sobe. Sama približevala

se je počasi pijancu, skrbno pazeč, da se ne zbudi in ne odpre sklenjenih motnih očij. Dolgo je trajalo, da se je zavedel. Ne rečemo, da bi ga bilo sram videti se v položaji. Moči alkohola so mu še preveč mešale glavo. Navzlic temu, da ni bil še popolnem s svojim razumom na čistem (oprostite germanizem, pri nas je v rabi) odletela je gospa Poreden, kakor mlada srna v prvem trenotku, ko je objavil s krepko kletvico ustajenje duha svojega iz prejšnega mraka. Po vzbujenji trudapolnem poslala je svojo hčer s čašo bele kave k njemu.

Hvaležnost ni ravno priljubljeno plačilo na tem svetu. Spraznivši kupico, jel je mrmrati: „Kdo bo vender pil to čorbo, maruša marušasta!“ Jezik se mu je opletal, kakor kolo mlinsko. Kmalu mu je jelo biti žal neotesanosti svoje, ženski lepoti klanjal se je tudi Jurij Kavka, kakor se pripogibamo i mi drugi revni smrtniki. Nekateri cepajo pred njo na kolena, drugi se valjajo na tleh pred njo, Juriju Kavki pa se je tedaj omehčal jezik in grlo mu je postalo, akopram suho, čuteče: „Ej marušica, marušasta!“ Tako popravil je prejšnjo krivdo, na to se je zamišlil, nepremično strmел v tla, dvignil oči in zrl začudeno v obraz, kakor gleda po dolgih letih človek malo slab na spominu že za davna znane obraze. Čutni dvomi belili so mu motno glavo.

„Lej, ravno taka kot Špela. Mlajša je seveda, mlajša, ali danes sem jo že videl, ali kje, kje! Govoril je to bolj sam zasé, tiho, nerazumno.“

„Kako ti je ime dekletce?“ uprašal je z glasom negotovim in skoro mehkim. Tedaj se jej je malo privihal nos in strašno odsekano izrekla je svojo ime:

„Ne, ne, óna ni bila Milka, Špela je bila, Špela, Špelica moja, ravno taka.“ — Dekle ga ni razumelo.

„Kje sem vender, kje? Doma nisem“, — govoril je negotovo, nenavadno hitro, „pri svoji teti nisem, teta je stara kot zemlja in ta Marušica“ —

„Jaz sem Milka, prosim“ — dejalo je razžaljeno mlado dekle.

„Prav, Milka, tebe bi pa še vzela.“ Dekle se je obrnila v stran in hotela iti ven.

„No, nikar se ne boj, saj te ne bodem, prestar sem, kje so moja leta, a dekle, tudi mene so imenovali o svojem času lepega Jurčeta in dekleta, taka kakor si ti, pogledavala so za mano, a ne samo pogledavala. Seveda sedaj . . .“ Zopet se je zamišlil, oko njegovo uprlo se je jasno, radovedno na mlado lice. Prevzeli so ga spomini, ali zastoj brskal je po svoji temni, težki glavi. Bil je v obče malokrat čistó trezen in pameten in še tisto malo pameti in spomina odvzele so mu žganijske moči. Objele so ga zopet in spanec ga je posilil. Morfeju ga ne damo več v roke, že prvič sem se mu smrtno zameril. Zaspal je, dve uri pozneje zbudil se je stoprv na potu, kamor ga je pripeljal birič Poreden. Tedaj ga je že bila zapustila pijanost in ž njo krščansko usmiljenje. Gospa Poreden pa je molčala.

Otroška nedolžnost.

Tu imaš, Dragica, rekel je trgovec Dragomel in dal mali Ančiki, ki je spremljevala svojo mater, košček sladorja.

Ančika utakne slador v usta, ne da bi se zahvalila.

Mati: No, kako se reče?

Ančika: „Še košček!“

Na Krakovskem pristanu.

A.: Sedaj pa imamo, Taaffe in levica sta se združila. Kaj porekó sedaj naši poslanci.

B.: Pobiti bodo, posebno pa Anžokov gospod.

A.: Zakaj pa baš on?

B.: Zakaj? Še uprašaj! Ali ga nesi opazoval, kako je premeteno začel postopati na Dunaji. Praktičen že od nekdanj, ni se trgal za idealna uprašanja, marveč krenil na realno stran. Ko je bil „Lloyd“ na vrsti, odprl je vse zatvornice svojih ust in govoril o „Lloydu“ toliko, kakor da je leta in leta bil na morji, govoril pa tudi tako namazano, da je na vsak način hotel obrniti pozornost na svojo osebo. Za uzor si je najbrže izbral Tonklija, ki je o Lloydju vsakikrat in toliko govoril, da je naposled res postal funcijonar pri Lloydju in vlekel nekoliko tisočakov na leto.

A.: Misliš, da je Anžokov gospod na kaj tacega mislil?

B.: I seveda. A sedaj ga je varalo, pri sedanjem položaji ni več upanja za kaj tacega.

A.: Žal, torej niti kapelica v njegovi novi hiši ni pomagala!

Drobiž.

I.

Vprašanje: V čem se razločuje kaplan Ščinkovec od kaplana B-ljak-a?

Odgovor: Kaplan Š—c zná ženske psovati s prižnice z l i, a B—k s „flenčami“.

— Torej sta se učila oba morále v Mahničevi šoli?

— Da, pa samo s tem razločkom, da se jo Š—c spravi učit na leco, B—k pa, če ni drugače, tudi na kak kozolec.

II.

X.: Povej mi, zakaj ne hodi Ribničan Janez in njegova „kompanija“ zadnji čas v to ali ono krčmo?

Y.: Zato, ker se — „Brusa“ boji.

X.: Bež', bež', še Ti ne bodi tako neumen! —

Y.: No, zakaj pa ne?!

X.: Zato, ker ima odveč pošteno vest!

Y.: A tako; no, ti že poznaš svoje ljudi!

X.: E, kàajp'k! Ich kenn meine „Land'sleut!“ —

Servus!

Y.: Na svidenje, — pri „Štajerci“!

Dopisi.

Iz Košanske doline. Kakor da bi jih kraška burja nosila, frčala so vabila, na katerih je bilo pisano, da bode dne 7. junija v Brkinski Ribnici godba in ples. Vabilo se je mlade fante in dekleta, pa tudi stare ljudi, kateri so menj pametni. Oho! tam ga bomo zopet več vrst pili.

Omenjeni dan poiščem svojo torbo, katera je že plesniva, vzamem potni les ter si mislim: Tebe ne smé tam manjkati. Podam se — ker je bila ravno nedelja — k maši k sv. Mihelu. Hitro ko iz cerkve pridemo, kar najedenkrat, čuj: „Trom, trom, trompompom!“ — Banda, banda! Meni je srce radosti poskakovalo, iz radosti sem tako stiskal potni les, da je skoro voda iz njega tekla.

A to ni dolgo trajalo. Prišel je poslani mežnar — da bi ga ta in oni! — ter zahteva, da se banda odstrani, lepi akordi so potihnili, potem smo pa šli. „Banda“ nam je pa zasvirala „eine halb Marsch“.

Pridemo blizu Male Pristave; nad vasjo je hrib, na katerem je Mr. . . pred par leti hotel osnovati božjo pot, a se mu ni posrečilo. Dosedaj je gori le neko „znamenje“. „Banda“ dobi ukaz, naj ide na omenjeni hrib svirat, in naš Ribničan veselo vabi ljudi za seboj, a šli so „z bando samo“ naš Ribničan in nekoliko paglavcev. V kratkem so prikobacali na hrib, kjer so zasvirali nekoliko poskočnic. Pa ne mislite, g. urednik, da za božjo čast, to ne; ampak zato, da se na daleko sliši, da se pričinja „bal“.

Točno popoldne podvizam se v Ribnico. Že od daleč zagledam dve zastavi, kateri sta vihrali na kostanjih, še celó vsaka veja je imela svoje banderce, tudi „svetaci“ na strehi dobili so vsaki svojo. Kraj ceste na dveh, nalašč za to napravljenih podih, se je pa plesalo. Sv. Jožefu na strehi gotovo ni bilo po godu; kajti bil je navajen pred seboj videti klečeče ljudstvo, a sedaj se ostudno popeva in pleše. Tudi Kurent se je jezno držal, menda bi bil rad s svojo harmoniko sedel na oni klopi, kjer so sedeli godci.

Kakor očaran sem bil strašnega upitja in tudi nisem znal, kaj bi gledal; ali „svetace“ na strehi, ali bi občudoval okrašene kostanje, ali bi gledal na „pód“, kjer se je vrtelo nekoliko „primojduševcev“, ali bi pil vino, ali pivo. Pokukam sem in tam, a povsod se je neznanško kričalo. Poslednjič pozovem pod kostanjem čašo piva, katero mi „hapman“ prav urno poda. Plačam, ter grem dalje, premišljujoč, kaj se vse lahko na svetu zgodi.

Iz Središča. V zadnji številki „Brusa“ najdem „Popravek“ svojega dopisa z dne 20. maja t. l., katerega je podpisal Jurij Zadavec, župan. Prečitavši ga, spomnim se bajke: ko je prišel satan na svet, zatekel se je v hosto „duš lovit“. Tam najde logarja s puško na rami, tlačivši si tobak v pipo. Naglo ga vpraša, kaj da to ima — kazavši na puško — in prestrašeni logar hitro odgovori: tabak! Satan veli: „Daj, da ga pokusim“ si nastavi cev logarjeve puške k nosu, ukaže logarju sprožiti in po poku reče: „Slabo diši tvoj tobak — ta ni na tvoji zemlji vzrastel“. — Tako je tudi z omenjenim „Popravkom“. Njega tobak ni rasel na Zadravčevi zemlji, nego na močvirnatih tleh župnika Venediga, zato pa tudi tako gnilo diši. Obžalujem, da je z županovim „Popravkom“ tako slabo zadel, in mu svetujem, naj v prihodnje boljšega smodnika v svojo puško nasiplje, saj mora on lastnosti dobrega prahu poznati, ker je bil pre-

cej časa v Kamniku in tam kaj rad v fabrike zahajal. Pa pri Prohinarjevih se bržkone s smodnikom niste pečali.

Da pa ne bi gospoda to istino zopet z 12imi resnicami popraviti hotela, moram povedati, da nisem, kakor naš pregovor pravi: „z bikom koruzinja jedel“, poznam to pisavo in tudi Zadravčevo. Kdor je pa ne pozna, se lahko prepriča pri njega vinogradu, ker tamkaj je udobljen njegov „koncept“ v uzidano ploščo, glaseč se:

Iz puwali

Georg in Marija Zadavec

Letta —

„Popravek“ na drobno razpravljati, bilo bi odveč, ker vsebina cele pisave je:

a) Da je Z. zoper svojo voljo, ko je že jedenkrat poprej odklonil, bil županom izvoljen. To je liki znani prosjak, kateri je sedel za peč, ko so domačini večerjali in ga klicali k mizi. A on se zahvali, misleč, da ga bodo še dalje vabili. Ker pa tega niso storili, reče: „Še jedenkrat recite, no!“ Tako bilo je tudi z volitvijo. Vesel nad izidom rekel je v svojem govoru odbornikom: „Bog vam plati, da ste me izvolili“.

b) Da dela za blagor občine. Dokaz, da je dobil nezaupnico, ker ni hotel izvršiti sklepa tako, kakor je odbor zaključil, nego tako, kakor mu je župnik veleval.

c) Da ni ovadah. Celemu odboru mrzi se postopanje Venediga, nihče ne občuje z njim razen župana. Od kod torej ve župnik obravnave odbora podrobno? Zakaj se shajata hitro po vsaki seji z župnikom? V „Popravku“ Z. tudi to priznava in hoče svoje postopanje s tem oprati, da pravi: „dopisnik pa naj vé — da so seje javne“.

Gospoda! prepričan sem, da sama ne verujeta tega, kar sta pisala in podpisala, sicer bi opustila 7. resnico v „Popravku“ katera vaju v obraz in hrbet bije, ko pravita: „istina je, da za šolo in šolska poslopja ima skrbeti krajni šolski svet — ne pa posamezna občina“. S tem povedala sta postavno zlato resnico, katera vaju postopanje graja in je uzrok nemira med nami.

Z Vinice na Dolenjskem. Daleč tam doli na Kolpi je prijazni kraj Vinica. Nebó pa je tu visoko, — redko kedaj se kaj družega sveta k nam zaleti. Živimo torej v božjem strahu. Namestnik božji, naš župnik Jurij König, mož čiste kočevske krvi, vlada nad nami, kakor hoče. Za danes le to javim, prihodnjič kaj več. Nezakonske matere, misli naš Jurij, da smé kaznovati. Ko pride taka mati prvokrat z otrokom v cerkev, jej ukaže naš König, da mora dlje časa v mrtvašnici pokoriti se greha. — Tam so nastavljene mrtvaške glave in kosti. — Originalna kazen to!

Objavim to, da svet izvé, kako se v skritih kotih naše domovine z našim ljudstvom ravna, kako se neumnost njegova uporablja v ponižanje človeške nravi pred učitelji „krščanske ljubezni“. „Kaj pa je tebe treba bilo! — Kdo ne pozna te najlepše pesmi našega Prešerna. Kak razloček mej duhom, ki preveva ta umotvor, in kaznijo v mrtvašnici! Za koliko glav nadvisuje naš pesnik te naše Jurije in kako srce bilo je v tem Prešernu in kako je cenil vse, kar človeško lice nosi in računil z naravnimi zakoni in neumnostjo verskih fanatikov!

In vendar bi moral ta Jurij vse, kar je človeškega ljubiti, ko samega sebe! To je njegov poklic, za to ga človeška družba redí in dobro redí.

Kazenski zakon nema oblasti do takega ravnanja, kakor je gori omenjeno. Ali domoljubi odprite oči; naše ljudstvo je revno, ne upa se zoperstavljeni krutosti, kakor je objavljena. Naznanite jih časopisom, — da ti Jurji izvedó, da še kdo med njimi čuje. — Varujmo mi drugi našega ljudstva svobodo!

Pogovor v „Weiberkaffeehausu“.

I.

Karlinca: Ali si že brala v „Brusu“, da je kranjski okrajni glavar „takt“ izgubil.

Jelica: Znano mi je. Saj ga zdaj še vedno iščejo po prostorih, kjer je takrat glavar bil, toda do sedaj ga še ni nihče našel.

K: Škoda! Bog daj, da bi ga našel kateri izmed onih dveh gospodov, ki sta se takrat, ko je bil „takt“ izgubljen, tako „auszeichnala“. Potem naj naredita s taktom po kranjsko: „Vsak pol!“ Mislím, da ga bode za oba dovolj.

J: To bi bilo vse lepo, toda teh dveh gospodov ne bode nobeden „takta“ našel.

K: Zakaj ne?

J: Zato, ker ga ne poznata. Takt je pri teh dveh „spanische Dörfer“, akoravno imata „akademično oliko“ in bi imela poznati takt in taktiko.

K: Ha, ha! Ko bi gospod „Eidechse“ vedel, kaj si rekla, ali bi te. Hvali Boga, da te ne sliši.

II.

Telegram iz Kranja.

Ker je zaradi popraviljanja tukajšnja farna cerkev zaprta, zbirajo se zdaj „pobožne duše“ vsak večer od 8. do 10. ure v Balontovi veži in molijo litanije vseh mimogredočih.

III.

Urbanov Janez hodi nekega postnega dne okrog hiše in prav pridno meseno klobaso grize. Mimogredoči župnik ga ugleda in ga ogovori: „Janez, zakaj pa danes meso ješ, ali ne veš, da je post“. „Gospod župnik, saj ste nam zadnjič pravili, da „popotni ljudje“ v postnih dneh smejo meso jesti“, odreže se Janez in koraka s klobaso naprej.

Naš Miha.

Zanimiv red.

Okrajni komisar: No, gospodine krčmare, ali se pa v vas tudi pazi na policijsko uro?

Krčmar: Seveda, gospodine komisare! Jako vestno!

Okr. komisar: No, in kdo so v vaši krčmi navadno poslednji?

Krčmar: Gospod župnik in župan. Potem gospod učitelj. Potem pijeta gozdar in doktor vsak še jedno čašo in naposled ko dojde policijski uradnik, si ga še on zlije čašico v grlo.

Veliko zahtevano.

Pišite torej: „Deklica s 500 goldinarji premoženja išče poštenega, značajnega in pridnega moža z gotovo službo“.

„Poštenega, značajnega, pridnega, gotovo službo! Za Boga, za 500 gld. je pa to zares mnogo!“

Hudomušni dečak.

I.

II.

III.

IV.

Nadzorstvo v verski šoli pod drobnogledom.

Našemu učiteljstvu se v zlo šteje, da se ne more ogrevati za versko šolo in stranko, ki se zanjo poteguje. Kdor ima priliko stvar presojati nepristransko in z istinitega stališča mora pripoznati, da je naše učiteljstvo skrajno miruljubno, v očigled temu, kar se ž njim počenja. V dokaz služi naj fakt, katerega niti raztezljivi § 19 do živega ne more prijeti. Razvideli bodete, po čem hrepeni stranka pod pretvezo katoliške vzgoje. V seji nekega okrajnega šolskega sveta imenoval se je krajni šolski nadzornik, ki je pa potem bil vse bolj kakor to, ker je celo svoje dolžnosti korenito in dosledno zanemarjal. Mesto pridevka pogleda, bi mu mnogo bolj pristajal pridevek ogleduh. Ker dotični okrajni glavar ni vedel, je li oni imenovanec že župnik ali še kapelanček, ali kaj, vprašal je okrajnega šolskega nadzornika, kaj je prav za prav. Ker je vsled tega okrajni šolski nadzornik sprevidel, da se dotičnik še ni predstavil, hitro napiše list s sledečo vsebino.

Sub silentio!!

Dragi prijatelj!

Včeraj si bil imenovan za krajnega šolskega nadzornika. Kedaj boš dal za likof? Okrajni glavar me je vprašal, kakošen titel imaš? Ali se mu še nisi predstavil? Koj se pojdi predstaviti in reci, da Ti otroke v šolo priganjaš, in ne učitelj, da bode mislil, da si schulfreundlich. To ti bode mnogo koristilo, ker on ni duhovščini posebno naklonjen, kajti nekemu župniku je veliko škodoval, ker je potem moral toliko takse plačati. Torej gotovo, ker potem bode ti to koristilo, ko se ti bode taksa odmerjala.

Srčni pozdrav od tvojega prijatelja

N. N.

(In dotični je šel.) Ne zdi se mi potrebno, izgubljati kaj več besed, iz predstoječih vrst napravi si lahko vsakdo poljuben komentar.

Telegram „Brusu“:

Gaštej pri Kranji. Kresni večer bode v nas posebno sijajen. Zbrala se bode ogromna množica, ki bode gledala velikanski prizor, vršeč se pod Gaštejem: Požiganje še nerojene Kranjske kazine.

Uzrok.

Stud. iur. Pijavka stud. med. Nemaniču: „Jako soliden si postal, dečko, na Kranjskem in Hrvatskem bilo je vse drugače s tabo, dušica zlata, pila sva ga včasih vkupe. Sedaj pa si čisto zapustil kapljico vinsko.

Stud. med. Nemanič: „Brate, na Hrvatskem pila sva ga na „vero“, na Kranjskem na „upanje“, a tu na Dunaji bogmè, nimam ne „vere“, ne „upanja“, samo „ljubezen“ do vina.“

Na Krakovskem nasipu.

(Po telefonu.)

Micka! Buh dej! Franca, kaj pa kej novga?

Franca: Poglejno križu! Koga pa mene prašaš, sej jest neč na vem, k na berem ne „Naroda“, ne „Brusa“; če češ kakšne novice zvedet, pejt pa h „Petelin“, tam

se zdej Kalanov štab shaja in prepeva žalostna pesem, k je Kalan pogoru.

M.: Kdu pa je vse v tem štab, kaker pravš?

F.: No, Anžonka Liza piska klanet, Smerajka trobenta, Juričova Tona gode bas, Petelinova dekla, tista k ma postran usta, fagot, ta star „Petelen“ je pa za kapelmajstra.

M.: Teb se pa že vid, de s' muzikališ, k s' tako fajm pogruntala cela banda. Kako pa de se še Petelinova ta skremžena vmes utika, koga pa tu en dekel am gre?

F.: Al na veš, de je Petelen že nehu pet, kje prestar, zatu pa negova dekla bël upije, ker se ji bodo per tem usta poglihale.

M.: No, no; zatu pravja: Bojte se ta zacahnaneh!

Pri rigorozu.

Profesor: „No, kaj so postavni znaki pri izneverjenji“.

Kandidat: (molči).

Profesor: „Tega ne veste? No, no, saj ste že vendar kaj včas izneverili“.

Korporal: (vojaku): No gumpec, ali veš, koliko stane pogrošni hlebček!

Novak: Ne g. korporal, ga še nikdar nisem kupil.

Napék umel.

Sodnik: Vi ste nabili sodarskega pomočnika dne 27. maja dopoludne, zaradi tega boste zaprti.

Toženec: Preklete, če bi to vedel, naklestil bi ga bil še le popoludne.

—n—

Pogovor Mavharja in Žonte v Pichlerjevi kleti na Mirni.

Mavhar: Ali si slišal, kaj je Lanepreški včeraj v občinski seji predlagal?

Žonta: Le toliko sem od strani čul, da je bilo nekaj prav pametnega.

M.: Seveda. Predlagal je, naj se naš župnik pismeno naprosi, da se v prihodnje tudi revežu zvoni, če umre.

Ž.: Ali se je že kdaj zgodilo, da neso pustili zvoniti?

M.: Kaj pak! Kaj tega ne veš, pa si tu v fari. Zadnjič so tri pokopali, pa še „v cug“ jim ni zvonilo.

Ž.: Ali revež ni naše vere?

M.: Menda že ne. Prihodnjič bode take morda še celo Ograjski Nace pokopaval.

Ž.: Treba malo „heruža“, kar slabo mi prihaja.

M.: To je pač grdo, da naši gospodje brez plačila nič ne store.

Ž.: Zato imajo pa tudi denarja. No, kaj so pa včeraj možje sklenili v seji?

M. Prav za gotovo ne vem kaj. Slišal sem, da je bila večina za predlog. Potem je pa cekmošter Jože rekel, da bode to on sam v red spravil in z župnikom samim govoril.

Ž.: Misliš, da bode to kaj pomagalo?

M.: Ne veliko, saj naši cekmoštri vse storé in podpišejo, kar župnik hoče.

Ž.: Marinov Rajmund je včeraj pri Kovačinu dobro povedal.

M.: Kaj tacega? Ali je tudi on brezverec?

Ž.: Tega ne, saj tudi Lancpreški ni brezverec. Dandanes je pri nekaterih gospodih brezverec vsak, kdor pametno misli.

M.: No, da, zato pa ima tudi črno piko. I kaj pa je Rajmund vender rekel?

Ž.: Lancpreški je uprašal cekmoštra, kam pride denar za zvonjenje. Ta pa je rekel, da je zmirom dosti popravila in da tudi sveče mnogo stanejo. Rajmund pa je rekel: Saj je vsaka maša plačana. Jaz sem krojač in moram „cvirn“ sam kupovati, naj pa gospodje še sveče sami kupijo, saj jih v pol ure za goldinar ne pogori.

M.: Ne bi bil mislil, da je Rajmund tak!

Ž.: Zdaj pa idiva, jutri se še kaj zmeniva.

M.: Počakaj malo, da ti še nekaj povem. Lani umrl je g. Vrhovška vincar. Neka ženska prišla je župniku smrt naznanit in povedala mu je, da ima umrli nad 30 gld. pri svojem gospodu. Župnik ukazal je hitro zvoniti z velikim zvonom. Vender pa se je hotel prepričati, je li pokojnik res zapustil kaj denarja. Odpelje se v Trebnje, kjer pa izve, da ni niti solda zapuščine. Župnik odpelje se domov in niti z malim zvonom neso več zvonili.

Ž.: Hm! Hm! No pa z Bogom za danes.

Na Mestnem trgu.

„Alsdan, kaj pa novega. Ali hodijo se gospod Andrej k vam?“

— Še, še, pa sedaj so tudi drugod „naširani“. Delavke iz predilnici so jih zadnjič naprosile, da so jim mašo brali na Šmarni gori. Das war a Hetz! Ko bi bili oni videli, kako sta Anžonova Liza in Juričeva Tona bili po konci! Rekli sta: to so delavke „zu Fleiss“ naredile. A midve ideva tudi. In šli sta in bili gospodu Andreju po celem potu na Šmarno goro in nazaj trdo za petami.

„Was sie nit sagen! In to vse iz same „andohti“.

— Seveda, kdo bi tudi kaj družega mislil!

„Naj no dajo tobačnico! Jaz bi rada ponuhala. (Vzame ščipec nuhana in začne kihati): Čèh, čèh, čèh!“

— Helf Gott, da je res!

Vabilo na naročbo.

P. n. gospode naročnike, četrletne in poluletné, uljudno prosimo, da blagovoljno obnove svojo naročnino, nekaternike pa, ki so z naročnino še na dolgu, pa opominjamo, da poravnajo svojo dolžnost.

Pri tej priliki naznanjamo, da imamo za prihodnje številke prav zanimivega gradiva, pripovednega in zabavnega in da si bomo prizadevali, ugajati svojim čitateljem.

Uredništvo in upravništvo „Brusa“.

Odvetnik in kmet.

Ljubljansk odvetnik imel je te dni komisijon na deželi. Zadel je precej topel dan, kakeršnih je letos prav malo v pratiki. Ker je moral nekaj časa hoditi, se je nekoliko ugreel in zato je prišedši na lice mesta ulegel se v gozdíči na vabljivi mah, da tu v prijetni senci počaka prihoda veščakov.

Legel je na hrbet in oči zatisnil, kakor da bi spal. Kmeta, katera je zastopal, stala sta nedaleč od njega tako da je lahko čul vsako besedo.

„Le poglej, reče prvi kmet, kako je doktor zaspal!“

„Kaj bi ne?“ odvrne drugi. „Misliš, da zastonj spi? To spanje bode prekleto drago.“

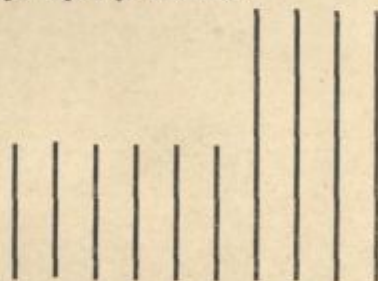
Zabavne naloge.

I.

(Priobčil Jos. Hönig.)

Sestavi spodaj narisanih šest kratkih in štiri dolge črte dvakrat tako, da bodo pomenjale besede:

- po kateri gre ljudij obilno,
- orožje vojno je morilno.

II.

Zastavica.

(Priobčila Marica.)

Čudna sem stvar, kar koli iščeš, najdeš pri meni. V moji hiši biva ogromno število gostov, da, smelo rečem, vesoljni svet. Pri vsej tej množici pa je vender vse v najlepšem redu, ker mi je red glavno vodilo. Pri vsej tej redoljubnosti sem pa vender velik „prekucuh“, kakor bi rekel gospod Jeran, in obglavili bi me že bili, ko bi mogli. Pri meni gre namreč hudobija pred poštenostjo, laž pred resnico, neumnost pred pametjo, napuh pred pohlevnostjo. Na drugi strani pa vender nesem prijatelj prekucuhom, ker mi je mir pred vojno. Tudi na posvetno čast in slavo ne gledam, v tej zadevi je pri meni vse narobe. Berač hodi pred bogatinom, kmet pred kraljem, mežnar pred papežem, kapelan pred škofom. Bogat sem neizmerno. Milijon najdeš pri meni tako lahko, kakor

krajcar pri sebi. Učen sem pa tako, da me učenjaki vsak dan hodijo poupraševati za svet. Navzlic temu sem pa pohleven in pečam se z vsakim, kdor se z menoj hoče. Ker sem odkritosrčen, povedati mi je še to, da me utegne kdo zmatrati za pravega zarobljenca, ker nesem niti toliko galanten, da bi ženstvu prednost dajal pred moškimi in da bi gospem in gospodičnam, še tako nežnim in ljubeznivim, sedež ponujal pred „babo“, še tako staro in grdo. Najbolj čudno pri meni je pa to, da je dete pred materjo prišlo na svet, da je konec pred začetkom. Z jedno besedo, pri meni je marsikaj narobe, zato si ljudje prizadevajo, da bi me poboljšali, a popolnoma me ne bodo nikoli, ker sem že take narave.

Blagovoljni čitatelj, zdaj povej, kdo s em?*)

*) Zastavica ta ni nova, a priobčili smo jo, ker marsikomur izvestno še ni znana. Uredn.

III.

Računska igrača.

Anže prišel je k župniku in mu povedal, da se misli oženiti.

„Koliko si star?“ vpraša ga župnik.

Anže: „Pol toliko, kolikor moj oče“.

Župnik: „Koliko je tvoj oče star?“

Anže: Dve leti je stareji od moje matere.

Župnik: Koliko je tvoja mati stara?

Anže: 23 let je stareja nego moja najstarejša sestra.

Župnik: Koliko let pa ima tvoja najstarejša sestra?

Anže: Dve več, nego moja najmlajša sestra.

Župnik: In ta najmlajša sestra?

Anže: Je štiri leta stareja, nego moj stareji brat.

Župnik: Koliko ima tvoj najstarejši brat?

Anže: Pet let več, nego najmlajši brat.

Župnik: Veš kaj, to ni konca. Koliko let imate vsi vkupe?

Anže: Nas je petero otrok, a smo vsi vkupe za 17 let mlajši, nego oče in mati. Koliko let imel je Anže?

IV.

(Priobčil J. Š.)

Prvi dve tebi dišite

Te krepite.

Imeti tretjo mora reka,

Da se steka.

Vse tri v besedo ukleni,

Mesec v letu ti pomeni.

V.

(Priobčil J. Š.)

Božena, dob, pregovor,
lipa, dan,
Neron, sad, vera, grom, sod!

Vzemi iz vsake besede po jedno črko. Zaporedoma čitane dajo znani Slovencev vsklik.

(Rešitve in imena rešilcev v prihodnji številki.)

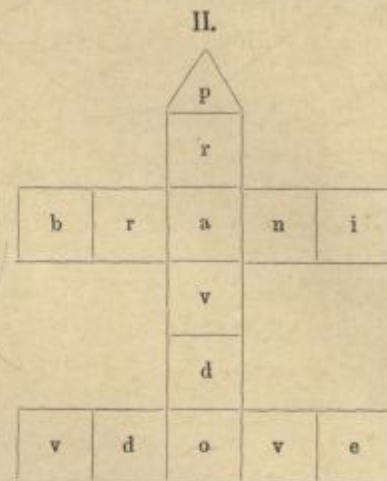
Rešitev zabavnih nalog

v 11. številki.

I.

List stave.

(Številke v nalogi povedo dotične črke v alfabetu. L je 13., i 10. črka i. t. d.)

„Pravdo brani vdove“.

III.

Na lim. — Milan.

IV.

S V A T O P L U K
e i r e g a o s i
v s z r l i c t j
e l e s e a a j e
r a s t i s l a v

V gorenji vrsti čita se ime: Svatopluk, v dolnji: Rastislav.

V.

Krez
rogel
abota
ljudje
jeden
Stribog
abora
mlekar
osoda

Črke začetnice dajo besedi: Kralj Samo.

Te naloge so prav rešili: Fran Šert, nadučitelj in Ivan Kapler v Bednji v Slavoniji, J. V. v B., Anton Polk, Ana I. in I. Ž. v Ljubljani.

Listnica uredništva:

Gospodična Marica: Hvala za poslano zastavico. „Lot jezika“ pa je že bil natisnjen, za to ga ne moremo porabiti. — Gosp. Milan: Da je Francelj gospodu M. posodil 300 gld., je zanimivo, a popolnoma zasebna zadeva.